

Πρώτη μάχη. Οκτώβριος 1940

του στρατιώτη, τότε, Λάμπρου Θεοδωρόπουλου

1^ο Σύνταγμα /1^η ύλη ιππικού Θεσσαλονίκης. Δύναμη 150 ανδρών.

Ξεκινήσαμε από τη Σαμαρίνα, μία ύλη ιππικού με ήλαρχο τον κ. Πυλιόροφ Κνημ από τη Μόσχα. Νύχτα! Σκοτάδι βαθύ! Είχαμε πάρει λανθασμένη πληροφορία ότι οι Ιταλοί βρίσκονται πολύ μακριά της Πίνδου. Το απόγευμα της άλλης μέρας φτάσαμε σ' ένα ύψωμα. Πριν από το ύψωμα βρήκαμε ένα κεφαλόβρυσο με πολύ νερό και όπως ήμασταν διψασμένοι, καθίσαμε να πιούμε και να φάμε χωρίς να έχουμε βγάλει εμπροσθοφυλακή.

Αφού φάγαμε βγάζει ο ήλαρχος 2 άνδρες ως εμπροσθοφυλακή. Δεν τους έδωσε όμως πολύ χρόνο να απομακρυνθούν και αμέσως ξεκινήσαμε και εμείς προς το ύψωμα, νομίζοντας ότι οι Ιταλοί βρίσκονται πολύ μακριά. Πίσω τους λοιπόν και σε απόσταση περίπου 50 μέτρων πρώτος πήγαινε ο ήλαρχος, δεύτερος εγώ και πίσω οι υπόλοιποι. Τα οπλοπολυβόλα ήταν φορτωμένα πάνω στ' άλογα. Όταν η εμπροσθοφυλακή έφτασε στην κορυφή, ξαφνικά ακούσαμε πυροβολισμούς. Ο ήλαρχος, επειδή ήμασταν ακανόνιστοι για μάχη, διέταξε οπισθοχώρηση για να απομακρυνθούμε λίγο και κατόπιν να προετοιμαστούμε για μάχη. Αφού οπισθοχωρήσαμε κάμποσα μέτρα, κατεβάσαμε από τ' άλογα τα πολυβόλα και τα πυρομαχικά και πήραμε θέση μάχης. Αφήσαμε τ' άλογα κάτω και προχωρήσαμε σε σχηματισμό, έτοιμοι για την πρώτη μάχη.

Όταν φτάσαμε στο ύψωμα οι Ιταλοί μας έριξαν. Άρχισε κανονική μάχη μέχρι το βράδυ. Σουρουπώνοντας σταματήσαμε και οπισθοχωρήσαμε λίγο, έχοντας πάρει όλα τα μέτρα ασφαλείας. Οι Ιταλοί δεν κινήθηκαν από τη θέση τους. Η μάχη συνεχίστηκε το πρωί και κράτησε μέχρι το βράδυ χωρίς να οπισθοχωρήσει κανείς. Το πρωί της άλλης μέρας ανεβήκαμε ξανά. Ρίχνουμε με τα πολυβόλα μας. Ουδεμία απάντηση. Προχωρούμε προσεχτικά. Βλέπουμε να έχουν εγκαταλείψει τις θέσεις τους. Φοβούμενοι μήπως μας έχουν κάνει κλοιό, ειδοποιήσαμε τους ιπποφύλακες να ανεβάσουν πάνω τ' άλογα. Αφού καβαλήσαμε ο καθένας το άλογό του και αφού πήραμε τα κατάλληλα μέτρα προχωρούσαμε ανιχνεύοντας το έδαφος και ρωτώντας τους Αλβανούς που συναντούσαμε. Μας είπαν ότι οι Ιταλοί είχαν οπισθοχωρήσει. Ακολουθήσαμε τα ίχνη τους και κατά το απόγευμα τους πλησιάσαμε σ' ένα χωριό. Πιάσαμε το ύψωμα και αποκλείσαμε το χωριό από τις τρεις πλευρές. Αφήσαμε μόνο ένα πέρασμα, δίχως να μας καταλάβουν οι Ιταλοί.

Ο ήλαρχος ήθελε να δώσουμε τη μάχη αμέσως. Οι αξιωματικοί και οι στρατιώτες αντιδρούσαμε, γιατί δεν είχαμε πολύ μέρα ακόμη. Υπερίσχυσε ο ήλαρχος και δώσαμε τη μάχη. Μία διμοιρία μπήκε στο χωριό, οι άλλες ήσαν στα υψώματα, άρχισε να πυροβολεί. Οι Ιταλοί αιφνιδιάστηκαν, άρχισαν να οπισθοχωρούν προς το μοναδικό πέρασμα που είχαμε αφήσει. Τους χτυπάγαμε από όλα τα σημεία. Σήκωσαν τα χέρια και παραδόθηκαν. Είχαν αρκετούς τραυματίες και νεκρούς.

Αφού κατεβήκαμε και μεις από τα υψώματα, μαζί με τον ήλαρχό μας, τους βάλαμε σε μια εκκλησία. Το πρωί, αφού έλαβε σήμα ο ήλαρχος, τους πήραμε σαν αιχμαλώτους αλλά **και μεις σαν άνθρωποι δεν τους κακομεταχειριστήκαμε. Στους τραυματίες διαθέσαμε τ' άλογά μας καθώς επίσης και στους αξιωματικούς τους.** Αργότερα τους παραδώσαμε σε πεζικό στρατό. Και εμείς προχωρήσαμε προς τα βάθη της Αλβανίας όλοι, δίχως κανέναν να απουσιάζει από την παρέα μας.